RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN VOORZITTER VAN DE DERDE KAMER

ARREST

nr. S/2012/0070 van 11 april 2012 in de zaak 1011/0529/SA/3/0478

In zake:
de heer
beiden wonende te

verzoekende partijen

tegen:

de GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR van het

Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaat Veerle TOLLENAERE kantoor houdende te 9000 Gent, Koning Albertlaan 128 bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

verwerende partij

Tussenkomende partij:

de nv

bijgestaan en vertegenwoordigd door: advocaten Tangui VANDENPUT en Patrik DE MAEYER kantoor houdende te 1160 Brussel, Tedescolaan 7 bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld bij aangetekende brief van 2 februari 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen van 23 december 2010, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van drie windturbines met toegangswegen en werkvlakken.

Het betreft percelen gelegen te en met als kadastrale omschrijving

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend en het originele administratief dossier neergelegd. De repliek in feite en in rechte van de tussenkomende partij betreffende de vordering tot schorsing is vervat in haar verzoekschrift tot tussenkomst.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 3 augustus 2011, alwaar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Mevrouw die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Pieter VAN ASSCHE die loco advocaat Veerle TOLLENAERE verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Céline GHYSELEN die loco advocaat Patrik DE MAEYER verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

De raadsman van de tussenkomende partij legt ter zitting bijkomende stukken neer zoals gevraagd door de Raad, met name een afschrift van haar actueel geldende statuten en van de akte van aanstelling van haar organen, alsmede het bewijs dat het daartoe bevoegde orgaan beslist heeft om in rechte op te treden.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen van titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en van de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009.

III. TUSSENKOMST

De nv vraagt met een op 19 maart 2011 ter post aangetekend verzoekschrift om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft met een beschikking van 27 april 2011 voorlopige toelating verleend, waarbij werd gevraagd een stuk voor te leggen waaruit blijkt dat de betrokken bestuurders over de bevoegdheid beschikken om te beslissen om in rechte op te treden.

Na onderzoek van de neergelegde stukken is de Raad van oordeel dat de nv vereiste hoedanigheid beschikt en dat definitief toelating kan verleend worden om in de voorliggende procedure tussen te komen.

IV. FEITEN

Op 6 september 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor "het bouwen van drie windturbines met toegangswegen en werkvlakken".

De percelen zijn, zo blijkt uit de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 mei 1978 vastgestelde gewestplan 'Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem', gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 20 september 2010 tot en met 19 oktober 2010, worden 144 bezwaarschriften ingediend.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Erpe-Mere brengt op 28 oktober 2010 een ongunstig advies uit.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen (vakgebied archeologie) brengt op 30 september 2010 een gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling brengt op 28 oktober 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap voor Natuur en Bos brengt op 24 september 2010 een gunstig advies uit.

Het Vlaams Energieagentschap brengt op 2 december 2010 een gunstig advies uit.

Het Directoraat-generaal Luchtvaart brengt op 6 december 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

Het Agentschap Wegen en Verkeer brengt geen advies uit, hoewel een verzoek tot advies heeft plaatsgevonden op 9 september 2010.

Op 23 december 2010 beslist de verwerende partij de stedenbouwkundige vergunning te verlenen en doet hierbij de volgende overwegingen gelden:

u

HET OPENBAAR ONDERZOEK

In toepassing van de Vlaamse codex Ruimtelijke Ordening en het besluit van de Vlaamse regering van 5 mei 2000, en latere wijzigingen, betreffende de openbare onderzoeken over aanvragen tot stedenbouwkundige vergunning en verkavelingaanvragen, is de aanvraag onderworpen aan een openbaar onderzoek.

De aanvraag is verzonden naar de gemeente ERPE-MERE Voor de organisatie van het openbaar onderzoek. Het vond plaats van 20/09/2010 tot 19/10/2010. Er werden 144 bezwaren ingediend. De bezwaren handelen over:

- 1. Strijdigheid van de voorgehouden bestaanbaarheid met het standstill-beginsel.
- 2. Niet vervulde MER-plicht.
- 3. Onwettigheid van de omzendbrief EME/2006/01 R0/2006/02.
- 4. De onverenigbaarheid van de aanvraag met de goede ruimtelijke ordening

door .

- strijdigheid met de gewestplanbestemming
- duurzaamheid en draagkracht
- strijdigheid met Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
- strijdigheid met Provinciaal Ruimtelijke Structuurplan
- strijdigheid met het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan
- inbreuk op ruimtelijk kwetsbaar gebied
- negatieve visuele impact
- aantasting leefomgeving door geluidshinder
- gezondheidsrisico's

- verkeersrisico's
- minimumafstand tot woningen en schending gelijkheidsbeginsel
- veiligheidsrisico's
- waardevermindering omliggende eigendommen
- beperking recreatief medegebruik van de omgeving
- schade aan wegenis
- ongelijke verdeling voor- en nadelen tussen aanvrager en omwonenden
- aantasting van het sociaal weefsel
- onvergunbaar volgens windplan Vlaanderen
- 5. Belang van de windturbineprojecten in het kader van de groene energiedoelstellingen.
- 6. Mogelijke netinstabiliteit.
- 7. Bedenking van het college bij het aantal aanvragen en de reeds bestaande infrastructuurbelasting voor de bevolking
- 8. Aantasting gemeentelijk karakter met open landschappen door de zucht naar geldgewin waarbij de lokale bevolking geen voordeel krijgt.

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

- 1. Het standstill-beginsel vindt zijn oorsprong in het Decreet van 21/10/1997 inzake het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Dit voorzorgsbeginsel moet door de Vlaamse Regering worden toegepast om over het gehele grondgebied van het Vlaamse Gewest de milieukwaliteit te vrijwaren die vereist is voor het behoud van de natuur. In het advies van de Interdepartementale Windwerkgroep van het Vlaams Energieagentschap, waarin ook het Agentschap voor Natuur en Bos is vertegenwoordigd, wordt gesteld dat door deze windturbines geen bijkomende significante negatieve invloed verwacht wordt op natuur en avifauna. Dit bezwaar wordt niet weerhouden.
- 2. In bijlage II bij het 'Besluit van de Vlaamse Regering houdende vaststelling van de categorieën van projecten onderworpen aan milieueffectrapportage' 3. i) worden volgende activiteiten als MER-plichtig aangeduid: Installaties voor het opwekken van elektriciteit door middel van windenergie voorzover de activiteit betrekking heeft:
- op 20 windturbines of meer, of
- op 4 windturbines of meer, die een aanzienlijke invloed hebben of kunnen hebben op een bijzonder beschermd gebied.

In voorliggend geval gaat het om 3 Windturbines die niet gelegen zijn in een bijzonder beschermd gebied. Landschappelijk waardevol agrarisch gebied is niet vergelijkbaar met agrarisch gebied met ecologisch belang of ecologische waarde. De aanvraag is dus niet MER-plichtig. Dit bezwaar wordt niet weerhouden.

3. De onwettigheid van de omzendbrief zou ontstaan naar aanleiding van de versoepeling van de geluidsnormen van de Vlaremregelgeving. Voor de windturbines is er echter ook een milieuvergunning nodig en dit aspect kan beter in de milieuvergunningsaanvraag beoordeeld worden. Door de koppeling van bouw- en milieuvergunning zijn er genoeg garanties dat dit aspect ten gronde geëvalueerd zal worden. De mogelijke strijdigheid van een aspect uit de omzendbrief met andere normen is niet van die aard dat de volledige omzendbrief als onwettig en onbruikbaar moet worden beschouwd. Bovendien kan niet met zekerheid gesteld worden dat de omzendbrief de Vlarem-normen versoepeld. Gezien de Vlarem regelgeving expliciet stelt dat er geen geluidsnormen van toepassing zijn voor windturbines, zou zelfs geargumenteerd kunnen worden dat met de omzendbrief strengere normen worden gehanteerd dan in de Vlarem regelgeving, die de mogelijkheid tot het opleggen van geluidsnormen doorschuift naar de milieuvergunningsverlener, die deze kan opleggen in

functie van de omgevingssituatie (zonder expliciete richtnormen). Dit bezwaar wordt niet weerhouden.

4. De goede ruimtelijke ordening:

- strijdigheid met de gewestplanbestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied

Dit bezwaar onderscheidt 2 aspecten bij deze gewestplanbestemming: ten eerste zou de schoonheidswaarde van het landschap in het gedrang worden gebracht. Voor dit aspect steunt de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar zich op het advies van de Afdeling Onroerend Erfgoed, vertegenwoordigd in de Interdepartementale Windwerkgroep. Uit dit advies blijkt dat dit project landschappelijk inpasbaar is. Ten tweede is er het agrarische aspect, waarbij bezwaarindieners opmerken dat niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter enkel kunnen opgericht op ten minste 300m van een woongebied. Omdat windturbines hoog zijn, zou deze bufferafstand zeker van toepassing moeten zijn voor windturbines. De hinder van windturbines is echter niet te vergelijken met de hinder van een agrarisch bedrijf met industrieel karakter (geur, transport, ...)

- met de duurzaamheidstoets bedoelen bezwaarindieners blijkbaar dat de bouw van de windturbines `zomaar een onomkeerbare belasting zou betekenen voor toekomstige generaties. Windturbines kunnen echter worden afgebroken na buitendienststelling. De vergunningverlenende overheid zal er over waken dat de draagkracht van het gebied niet overschreden wordt naargelang er aanvragen worden goedgekeurd.

- strijdigheid met RSV:

Bezwaarindieners merken op dat Erpe-Mere volgens het RSV behoort tot het buitengebied en dat de omzendbrief windturbines in de eerste plaats ziet bij stedelijke gebieden en bij de kernen of op bedrijventerreinen. Deze inplantingsplaatsen genieten de voorkeur maar als 2de clusteringsprincipe wordt vooropgesteld dat door technische omstandigheden (obstakelvrije omgeving) deze vereiste niet strikt als een absolute ruimtelijke locatievoorwaarde kan worden gehanteerd. Een technisch haalbare locatie in de open ruimte kan worden onderzocht indien er naar een zo groot mogelijke ruimtelijke bundeling wordt gestreefd met andere infrastructuur, bij voorkeur grotere lijninfrastructuur (by. wegen, spoorwegen, rivieren, hoogspanningslijnen,), die reeds een belangrijke ruimtelijk-landschappelijke en visuele impact heeft en een bijkomende markering kan betekenen. Dit bundelingsprincipe werd in deze aanvraag toegepast. Dat het bij deze 3 turbines zou gaan om een `grootschalig windturbinepark', is niet correct.

- strijdigheid provinciaal ruimtelijke structuurplan - addendum windturbines Bezwaarindieners merken op dat de provincie een opmerking maakt over de mogelijk ongelijke verdeling van lusten en lasten bij het oprichten van windturbines. Niettemin dient er op gewezen dat de overheid ervan overtuigd is dat een groter aanbod van groene energie alle inwoners van Vlaanderen, maar ook het globale milieu, ten goede komt.

- strijdigheid met het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan

Het GRS van Erpe-Mere heeft een aantal doelstellingen vastgelegd voor het betreffende gebied. Deze doelstellingen worden niet significant gehinderd of onmogelijk gemaakt door de inplanting van de 3 windturbines: er kan nog steeds aandacht besteed worden aan landschapsopbouw, grondgebonden landbouw kan nog altijd ondersteund worden en het open karakter van de kouters kan nog steeds bewaard worden. De turbines kunnen ingebed worden in de buffer rond de en deze markeren. Hoewel het GRS suggereert een solitaire windturbine in te planten op het stort, worden andere inplantingsplaatsen niet uitgesloten. Bovendien kunnen structuurplannen niet de basis vormen voor een negatieve beoordeling van een individuele aanvraag.

- negatieve visuele impact

Dit is een subjectief criterium. En in dit verband kan verwezen worden naar de beoordeling van Onroerend Erfgoed, vakgebied landschappen, vertegenwoordigd in de Interdepartementale Windwerkgroep. Met betrekking tot de landschappelijke inpasbaarheid stelt dit advies dat een echte 'verlinting' van windturbineprojecten langs de vermeden moet worden, Een maximum van 6 windturbines zou echter aanvaard kunnen worden (3 reeds vergunde + 3 in deze aanvraag). Het project bevindt zich niet in een relictenzone.

- aantasting van de rustige leefomgeving door manifeste geluidshinder Bezwaarindieners stellen de geluidsmaskerende werking van de autosnelweg in vraag omdat het geluid van een windturbine van een andere aard is dan het 'autosnelweggeluid' en het frequentiespectrum verschilt. De conclusie dat de geluidshinder daardoor cumulatief zou worden, is onvoldoende onderbouwd. Ter hoogte van de inplantingsplaats zijn geen geluidsschermen voorzien naast de Hieruit blijkt dat ook de geluidshinder van de autosnelweg in dit gebied niet als onaanvaardbaar wordt ervaren. De 'onwettige versoepeling van geluidsnormen', kan evengoed beschouwd worden als het invoeren van geluidsnormen voor inrichtingen waarvoor Vlarem expliciet geen geluidsnormen voorziet. In het voorliggende dossier zijn type en model van de windturbine gekend en werd deze informatie gebruikt voor de berekening van de geluidsemissies. Ter zake werd door de Interdepartementale Windwerkgroep een gunstig advies geformuleerd; er kan gesteld worden dat mits naleving van de nodige voorwaarden, voldaan wordt aan de criteria van de omzendbrief R012006/02.
- In de omzendbrief wordt een maximum van 30 uur effectieve slagschaduw per jaar binnen in de bewoonde woning aanvaardbaar geacht. Bovendien kunnen zowel in het kader van onderhavige aanvraag als bij de milieuvergunning technische voorwaarden worden opgelegd die mogelijke hinder moeten voorkomen of beperken.
- De aangehaalde gezondheidsrisico's t.g.v. geluid en slagschaduw kunnen voorkomen worden mits naleving van de voorwaarden die aan de vergunning gekoppeld worden; ook in de milieuvergunning zullen ter zake maatregelen opgelegd worden.
- Uit ervaring met andere windturbineparken blijkt dat de verkeersrisico's niet onaanvaardbaar toenemen door de plaatsing van windturbines. De Afdeling Wegen en Verkeer gaf bij deze aanvraag geen tijdig advies, zodat verondersteld mag worden dat zij geen bezwaar hebben de aanvraag en dat de verkeersveiligheid niet in het gedrang komt. Bij de vorige, ingetrokken aanvraag gaf Wegen en Verkeer een gunstig advies.
- Bij het hanteren van de minimumafstand tot woningen, stellen bezwaarindieners dat het gelijkheidsbeginsel geschonden wordt door windturbines te vergelijken met woningen. Woningen beschikken echter meestal niet over bewegende delen, zodat de ogenschijnlijk ongelijke behandeling wel verantwoord kan worden. Dat de regelgeving in andere landen verschilt, is niet echt een ruimtelijk argument.
- Veiligheidsrisico's kunnen optreden bij om het even welke constructie. Waar er problemen te verwachten zijn, kunnen technische ingrepen opgelegd in de milieuvergunning oplossingen bieden. De exploitant blijft verantwoordelijk voor de nodige maatregelen en technische controles.
- Eventuele waardevermindering of waardevermeerdering kunnen niet weerhouden worden als argument in het kader van de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.
- Het recreatief medegebruik van het agrarisch gebied staat hoogstens op gelijke voet van het medegebruik van het agrarisch gebied voor de productie van groene energie. De medegebruikers kunnen geen rechten opeisen tegenover elkaar. Zolang de realisatie van de grondbestemming door het medegebruik niet significant gehinderd wordt, kunnen ze naast elkaar bestaan. Uit het positief advies van de Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling bliikt dat dit in elk geval voor de windturbines het geval is.

- Met betrekking tot eventuele schade aan de wegenis, geldt voor deze aanvrager hetzelfde als voor elke andere bouwheer: de nodige voorzichtigheid moet aan de dag worden gelegd.
- De sociaal-economische implicaties van een markteconomie zijn geen stedenbouwkundige argumenten bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.
  - De aantasting van het sociale weefsel is geen stedenbouwkundig argument.
- Aangaande de toetsing aan het Windplan Vlaanderen' (omzendbrief 2000) kan gesteld worden dat de Interdepartementale Windwerkgroep in haar gunstig advies ter zake geen opmerkingen formuleert.

De bezwaren met betrekking tot de goede ruimtelijke ordening worden niet weerhouden.

5. Belang windturbineproject t.o.v. geplande offshore projecten. Dit is geen stedenbouwkundig argument in het kader van de beoordeling van de voorliggende aanvraag.

6. Netwerk instabiliteit

Dit is geen stedenbouwkundig argument. Er zijn reeds verschillende windturbineprojecten gerealiseerd en er zijn geen aanwijzingen dat het netwerk hierdoor in onoplosbare problemen komt.

7. Bedenking bewoners — college

Niet elke aanvraag zal vergund worden. Bij het toekennen van vergunningen zal terdege rekening gehouden worden met wat de plaatselijke bevolking en de omgeving kan dragen. Deze 3 windturbines zullen nauwelijks een bijkomende 'last' zijn voor Erpe-Mere. Erpe-Mere zal zeker niet "de gemeente met de meeste windturbines van heel Belgie" worden.

8. Aantasting gemeentelijk karakter met open landschappen door de zucht naar geldgewin waarbij de lokale bevolking geen voordeel krijgt.

De waardevolle open landschappen blijven beschermd door het expertenadvies van de Afdeling Onroerend Erfgoed, dat bij vorige aanvragen bvb. het landschap ten noorden van de autosnelweg als te kostbaar omschreef.

. . .

WATERTOETS

Overeenkomstig artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 en latere wijzigingen betreffende het integraal waterbeleid dient de aanvraag onderworpen te worden aan de watertoets. Het Besluit van de Vlaamse Regering van 20 juli 2006 (BS 31/10/2006) en latere wijzigingen stelt nadere regels vast voor de toepassing van de watertoets. De aanvraag werd getoetst aan het watersysteem, aan de doelstellingen van artikel 5 van het decreet integraal waterbeleid, en aan de bindende bepalingen van het bekkenbeheerplan. Het voorliggende project heeft een beperkte oppervlakte en ligt niet in overstromingsgevoelig gebied, zodat in elke redelijkheid dient geoordeeld te worden dat geen schadelijk effect wordt veroorzaakt.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

De oprichting van windturbines kadert in de doelstellingen van de Vlaamse Regering inzake de uitbouw van hernieuwbare energiebronnen in Vlaanderen. De Vlaamse Regering stelt als doelstelling voorop om tegen 2010 6% van het totale elektriciteitsverbruik te betrekken uit hernieuwbare energiebronnen.

De elektriciteitsopwekking via windenergie vermijdt het gebruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van voor het milieu schadelijke gassen.

De principiële rechtsgrond voor het project dient — zoals reeds hoger aangegeven - gezocht in art. 4.4.9 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, waardoor met een vergunning kan worden afgeweken van de bestemmingsvoorschriften van een gewestplan, dat het voorliggend project situeert in agrarisch gebied, indien daarbij gerefereerd kan worden aan 'voor de vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bepaalde standaardtypebepalingen'.

In de rubriek 'Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften' werd de inhoudelijke samenhang tussen de decretale bepalingen en het overeenkomstig type-voorschrift voor de categorie van gebiedsaanduiding 'Landbouw', vanuit de specifieke concordantieregeling uitvoerig toegelicht.

Dit betekent dat het project zoals het thans voorligt, in principe zou kunnen worden vergund, voor zover de turbines door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen. De mogelijke effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de uitbating(mogelijkheden) en landschappelijke kwaliteiten dienen in een lokalisatienota te worden beschreven en geëvalueerd.

Bij het dossier is een lokalisatienota gevoegd waarin de geciteerde items zijn beschreven. De windturbines worden ingeplant in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied. De windturbines staan in een lijnopstelling ten zuiden van de autosnelweg op het grondgebied van Erpe-Mere.

Het college van burgemeester en schepenen van Erpe-Mere brengt een ongunstig advies uit gebaseerd op de talrijke bezwaarschriften. Het college sluit zich aan bij de inhoud van de bezwaarschriften. De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar kan zich hier niet bij aansluiten, zoals hiervoor toegelicht in de rubriek 'Het Openbaar Onderzoek'.

De beperkte individuele bezettingsgraad gekoppeld aan de voorziene ruime afstand tussen de turbines, dwingt tot de conclusie dat door het project het efficiënt bodemgebruik in situ redelijkerwijze niet in het gedrang wordt gebracht.

Op grond van bovenstaande overwegingen kan worden geconcludeerd dat de turbines door hun beperkte impact qua oppervlakte de realisatie van de algemene bestemming van het gebied niet in het gedrang zullen brengen.

Uit het gecoördineerd advies van de Interdepartementale Windwerkgroep (IWW) over deze aanvraag blijkt dat alle belangrijke elementen (o.a. de landschappelijke inpasbaarheid, invloed op natuuraspecten, veiligheidsoverwegingen luchtvaart, ...) overwegend positief beoordeeld worden en dat er voldoende mogelijkheden zijn om hinder tot een minimum te beperken. Bovendien wordt in dit advies ook het eerder vergunde project verderop naast de snelweg bij de evaluatie betrokken. Hieruit blijkt dat de IWW van oordeel is dat de draagkracht van de zone ten zuiden van de met de goedkeuring van dit project niet overschreden wordt.

Het Directoraat-generaal van de Luchtvaart deelt in haar advies mee geen bezwaar te hebben tegen het project voor zover de maximale tiphoogte van 150m niet overschreden wordt en de turbines reglementair bebakend worden en voorzien worden van een waarschuwingssysteem.

Vanuit Onroerend Erfgoed werd naar aanleiding van andere aanvragen in dit gebied geadviseerd om enkel windmolens toe te laten in het minder waardevolle gebied ten zuiden van de autosnelweg. Door de regelmatige tussenafstanden en de gelijke afstand tot de autosnelweg vormen de 3 windturbines een geordende lijn. De molens dienen qua vorm, type en kleur op elkaar afgestemd.

Ruimte en Erfgoed, vakgebied Archeologie, bracht een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De 3 identieke windturbines met een individueel maximum vermogen van 3 MWel hebben een rotordiameter van 92,5 m, de ashoogte is maximaal 100m en de tiphoogte bedraagt maximaal 146 m. De mast is in staal uitgevoerd.

Gezien het ontbreken van gedetailleerde informatie met betrekking tot de toegangswegen en de nodige bijkomende elektriciteitsleidingen, dient voor deze werken nog een aparte vergunning aangevraagd, voor zover de werken vergunningsplichtig blijken.

Er zijn geen woningen van derden of woongebieden op minder dan 250m van de turbines gelegen. Overeenkomstig de omzendbrief "Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines" van 2006 mag men er daardoor van uitgaan dat de geluidshinder tot een aanvaardbaar niveau beperkt wordt.

De zone wordt daarbij gekenmerkt door de aanwezigheid van een hoog achtergrondgeluidsniveau door de autosnelweg.

De aanvrager dient overigens alles in het werk stellen om het geluidsniveau te reduceren tot een niveau waarbij hinder voor de omgeving zoveel mogelijk vermeden wordt.

Er kunnen ook passende technische schikkingen getroffen te worden opdat de impact inzake ijsprojectie en ijsval adequaat zou worden geremedieerd (detectoren, stilleggingsmechanisme).

Uit de ontvangen adviezen en na evaluatie van de opmerkingen van het openbaar onderzoek blijkt voldoende dat de goede ruimtelijke ordening niet wordt geschaad door de oprichting van de 3 windturbines indien de nodige beperkingen en voorwaarden worden opgelegd.

De windturbines kunnen beschouwd worden als 'landmarks'.

Met betrekking tot de milieuhinder (slagschaduw, geluid, ...) en -risico's worden ter zake een aantal voorwaarden opgelegd en wordt verder verwezen naar de beoordeling bij de milieuvergunningsaanvraag. De aanvraag voldoet aan de omzendbrief RO/2006/02 en de voormelde afwijkingsmogelijkheden van art 4.4.9., zodat een voorwaardelijke vergunning kan worden verleend.

ALGEMENE CONCLUSIE

De aanvraag komt in aanmerking voor vergunning.

BIJGEVOLG WORDT OP 23 - 12 - 2010 VOLGENDE BESLIST:

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft de vergunning af aan de aanvrager, die ertoe verplicht is

1° ...

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- rekening te houden met het advies van het Directoraat-generaal Luchtvaart (in bijlage).

- voor vergunningsplichtige werken voor de aanleg van elektriciteitsleidingen en toegangswegen dient een aparte vergunning aangevraagd. De werfwegen mogen hetzelfde tracé volgen als de voorziene toegangswegen.
- de nodige (technische) maatregelen moeten genomen worden om hinder met betrekking tot geluid, slagschaduw, ijsprojectie en veiligheidsrisico's te beperken tot de opgelegde normen in omzendbrief RO/2006/02.

..."

Dit is de bestreden beslissing.

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente ERPE-MERE heeft met een op 21 januari 2011 ter post aangetekende zending eveneens een beroep tot schorsing en vernietiging tegen de bestreden beslissing ingesteld. Deze zaak is bij de Raad bekend onder het nummer 1011/0501/SA/3/0426.

Mevrouw heeft met een op 2 februari 2011 ter post aangetekende zending eveneens een beroep tot schorsing en vernietiging tegen de bestreden beslissing ingesteld. Deze zaak is bij de Raad bekend onder het nummer 1011/0526/SA/3/0475.

Mevrouw heeft met een op 2 februari 2011 ter post aangetekende zending eveneens een beroep tot schorsing en vernietiging tegen de bestreden beslissing ingesteld. Deze zaak is bij de Raad bekend onder het nummer 1011/0528/SA/3/0477.

De vzw heeft met een op 24 februari 2011 ter post aangetekende zending eveneens een beroep tot schorsing en vernietiging tegen de bestreden beslissing ingesteld. Deze zaak is bij de Raad bekend onder het nummer 1011/0595/SA/3/0539.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De verzoekende partijen zijn derde belanghebbenden. De bestreden beslissing diende aan hen niet betekend te worden. Zij konden er pas kennis van nemen door de aanplakking van de beslissing op het terrein.

De beroepstermijn van de verzoekende partijen begint, overeenkomstig artikel 4.8.16, §2, 1°, b VCRO, dan ook pas te lopen vanaf de dag na deze van de aanplakking.

Uit het attest van aanplakking blijkt dat de bestreden beslissing op 7 januari 2011 werd aangeplakt.

Het voorliggende beroep, ingesteld met een aangetekende brief van 2 februari 2011, is dus tijdig conform artikel 4.8.16, §2, 1°, b VCRO.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

1.

Om als derden belanghebbenden bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.16, §1, eerste lid 3° VCRO dat de verzoekende partijen, als natuurlijke personen of als rechtspersonen, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen <u>kunnen</u> ondervinden

ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel zullen de verzoekende partijen het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zullen de verzoekende partijen dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervinden of zullen ondervinden. In voorkomend geval zullen de verzoekende partijen beschikken over het rechtens vereiste belang om conform artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO een beroep in te dienen bij de Raad.

2. De verzoekende partijen kunnen in het licht van het voorgaande niet bijgetreden worden wanneer zij enerzijds lijken aan te nemen dat de loutere beschikking over zakelijke of persoonlijke rechten met betrekking tot een onroerend goed dat gelegen is in de omgeving van het perceel of de percelen waarop de bestreden beslissing slaat, hen op zich het rechtens vereiste belang bij de huidige procedure kan verschaffen. De tekst van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO verzet zich hiertegen en laat de Raad evenmin toe om zonder meer enige hinder of nadelen, en derhalve evenmin enig belang, in hoofde van de verzoekende partijen te vermoeden.

Anderzijds stelt de Raad vast, en hiertoe kan de Raad uit de gegevens van het ganse verzoekschrift putten, ook uit het deel dat handelt over de middelen en/of het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, dat de verzoekende partijen voldoende aannemelijk maken dat zij hinder of nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing.

De Raad weerhoudt in dit verband het mogelijke gevaar voor de gezondheid en de aantasting van de leefkwaliteit en het leefmilieu in de onmiddellijke omgeving. Er valt ook niet te betwisten dat er een causaal verband kan bestaan met de realisatie van de werken die middels de bestreden beslissing werden vergund. Anders dan het geval is met het oog op de toepassing van artikel 4.8.13 VCRO, vereist artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO immers niet dat de ingeroepen hinder en nadelen direct voortvloeien uit de uitvoering van de bestreden beslissing.

Mits het mogelijk bestaan van de ingeroepen hinder en nadelen voldoende waarschijnlijk is en de aard en de omvang ervan voldoende concreet is omschreven, is de Raad van oordeel dat hinder en nadelen die lijken voort te vloeien uit de werking of de exploitatie van de windturbines die middels de bestreden beslissing mogelijk werden vergund, minstens als onrechtstreekse hinder en nadelen ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO kunnen aangemerkt worden.

3. De door de verzoekende partijen opgesomde mogelijke hinder en nadelen zijn voldoende persoonlijk, direct en actueel. Zij beschikken dan ook over het rechtens vereiste belang in de zin van artikel 4.8.16 §1, eerste lid, 3° VCRO.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

Uit de samenlezing van de artikelen 4.8.13 VCRO en 4.8.16, §3, derde lid VCRO moet worden afgeleid dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts bij wijze van voorlopige voorziening kan worden geschorst ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel én wanneer hiertoe redenen voorhanden zijn.

A. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

Standpunt van de partijen

De verzoekende partijen omschrijven het moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat zij menen te lijden als volgt:

"

De ernst van het nadeel van de tenuitvoerlegging voor verzoekende partij blijkt enkel reeds uit de omvang van de goedgekeurde werken.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel in hoofde van huidige verzoekende partij is er in gelegen dat bij niet-schorsing van de bestreden beslissing de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning een windturbinepark zal aanleggen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, waarvan de bescherming tot het algemeen belang en het persoonlijk, rechtstreeks belang van de verzoekende partij behoort.

Daarenboven is het een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Het lijdt geen twijfel dat bij niet schorsing de aanvrager van de stedenbouwkundige vergunning de werken zal uitvoeren, wat een definitieve aantasting van het landschappelijk waardevolle agrarisch gebied zal veroorzaken, de volksgezondheid en de gezondheid van verzoekers op een onomkeerbare wijze zal aantasten en verzoekers in het genot van hun eigendomsrechten aantast.

..."

De verwerende partij antwoordt hierop als volgt:

"...

Ernstig nadeel

- 8. De verzoekende partijen stellen dat hun ernstig nadeel blijkt uit de omvang van de goedgekeurde werken. Tevens stellen zij dat het windturbinepark zal worden aangelegd in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, waarvan de bescherming tot het algemeen belang en het persoonlijk, rechtstreeks belang van de verzoekende partij behoort.
- 9. De verzoekende partijen reiken dus geenszins concrete en precieze gegevens aan waaruit blijkt dat de tenuitvoerlegging van de bestreden vergunning een ernstig nadeel in hun hoofde zal meebrengen. Zij concretiseren niet waarom de omvang van de werken een nadeel zou vormen en evenmin wat hun persoonlijk belang is door het loutere feit dat de windturbines in landschappelijk waardevol agrarisch gebied zullen liggen.

Zij tonen zelfs niet aan waar hun woning concreet is gelegen ten aanzien van de windturbines, enz. De verwerende partij stelt zich zelfs de vraag of alle partijen op hetzelfde adres wonen en gedomicilieerd zijn en of ze allemaal kinderen hebben.

De bescherming van het algemeen belang kunnen de verzoekende partijen niet inroepen persoonlijk ernstig nadeel.

Moeilijk te herstellen karakter

10. Als moeilijk te herstellen karakter voeren zij aan dat, indien de werken zullen worden uitgevoerd bij niet-schorsing, er een definitieve aantasting van het landschappelijk

waardevol agrarisch gebied zal ontstaan, en de volksgezondheid, de gezondheid van de verzoekers op onomkeerbare wijze zal worden aangetast, net zoals hun genot van hun eigendomsrechten.

Ook dit is absoluut niet concreet. Nergens blijkt dat er een definitieve aantasting zal zijn, zoals de verzoekende partijen deze opsommen en evenmin op welk wijze de opgesomde elementen zouden zijn aangetast. Er kan zelfs niet duidelijk worden vastgesteld dat zij kinderen hebben en hoe oud die zouden zijn.

Het blijkt niet dat, na een eventueel vernietigingsarrest, er geen herstel mogelijk zou zijn.

Bovendien zijn de meeste opgesomde elementen niet persoonlijk aan de verzoekende partijen toe te meten.

..."

De tussenkomende partij voegt hieraan nog het volgende toe:

b. Opmerkingen van verzoekende partij in tussenkomst

Verzoekende partij in tussenkomt doet gelden dat er geen dreigend moeilijk te herstellen en ernstig nadeel bestaat in hoofde van de verzoekende partijen. Verzoekende partij in tussenkomst is immers van oordeel dat inzonderheid niet wordt aangetoond in het verzoekschrift tot schorsing dat er van een dreigend moeilijk te herstellen en ernstig nadeel sprake zou zijn in hoofde van de verzoekende partijen.

1. Vooreerst dient vastgesteld te worden dat het omschreven nadeel niet, minstens onvoldoende concreet aangetoond wordt in de mate dat de verzoekende partijen nalaten te bewijzen dat het nadeel zich normaler en logischerwijze zal voordoen bij de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing. Zij beperken zich in het verzoekschrift tot enkel algemeenheden door te verwijzen naar "de omvang van de goedgekeurde werken" en de inplanting "in landschappelijk waardevol agrarisch gebied".

De verzoekende partijen blijven evenwel in gebreke om op concrete wijze en duidelijke wijze aan te tonen welk persoonlijk nadeel in hun hoofde zou bestaan in geval van uitvoering van de bestreden vergunning.

Verzoekende partij in tussenkomst doet inderdaad gelden dat het omschreven nadeel op een al te hypothetische wijze wordt omschreven, zodat het niet in aanmerking kan worden genomen om een moeilijk te herstellen en ernstig nadeel uit te maken.

Uit de rechtspraak van de Raad van State blijkt immers dat alleen zekere hinderlijke activiteiten in bepaalde omstandigheden beschouwd kunnen worden als potentieel gevaarlijk of schadelijk voor de volksgezondheid of het leefmilieu, derwijze dat de risico's en gevaren die de inrichting met zich meebrengt als voldoende ernstig kunnen ervaren worden om de vergunning te schorsen die deze activiteiten toelaat.

In die gevallen volstaat het enkele risico op het ontstaan van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel om de schorsing te bevelen....

In casu kan evenwel niet aanvaard worden dat de kwestieuze windturbines als in se gevaarlijk zouden worden beschouwd, zeker niet gelet op de ongetwijfeld positieve bijdrage aan het leefmilieu van voormelde windturbines.

Uit voormelde rechtsleer blijkt overigens eveneens dat zelfs bij belangrijke ecologische risico's of gevaren de mogelijkheid van een nadeel door de Raad pas wordt aanvaard wanneer door de verzoekende partijen aannemelijk wordt gemaakt dat dit nadeel zich ook daadwerkelijk kan voordoen.

Dit lijkt in onderhavige casus evenwel geenszins het geval te zijn.

Integendeel, verzoekende partij in tussenkomst doet gelden dat eerder aannemelijk kan gemaakt worden dat de betrokken gevolgen zich niet zullen voordoen.

Het nadeel bestaande in het feit dat de volksgezondheid volgens de verzoekende partijen onmiddellijk en ernstig zou worden aangetast, is dan ook geenszins voldoende bewezen.

Zulke nadelen zijn wegens gebrek aan concreet bewijs dat zij zich inderdaad zouden kunnen manifesteren niet voldoende ernstig om een moeilijk te herstellen en ernstig nadeel uit te maken.

2. Ook met betrekking tot het moeilijk te herstellen karakter van de vermeende nadelen is bovendien niet voldaan aan de noodzakelijke vereisten.

De verzoekende partijen stellen namelijk dat bij niet-schorsing de werken zullen uitgevoerd worden, wat een definitieve aantasting van het landschappelijk waardevolle agrarisch gebied zal veroorzaken, doch zij leggen hier geen enkel bewijs van voor.

In haar arrest nr. 125.231 van 7 november 2003 haalde de Raad van State nochtans duidelijk aan dat de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van het nadeel dient aangetoond te worden met concrete en precieze aanduidingen.

. . .

Verzoekende partij in tussenkomst is van mening dat ook in casu de vordering tot schorsing dient afgewezen te worden, daar het - door de verzoekende partijen - eenvoudigweg stellen van een definitieve aantasting van het gebied en van een onomkeerbare aantasting van de gezondheid van de omgeving zonder dit enigszins aan te tonen niet voldoende is om een moeilijk te herstellen ernstig nadeel in hun hoofde vast te stellen.

Met betrekking tot het moeilijk te herstellen karakter van de vermeende nadelen is bijgevolg niet voldaan aan de noodzakelijke vereisten.

Uit de uiteenzetting van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel in het verzoekschrift blijkt zelfs niet hoever de woning van de dichtste windturbine gelegen is, laat staan dat aan de hand van bijvoorbeeld een concreet liggingsplan en/of foto's wordt aangetoond dat de betrokken vermeende nadelen zich concreet zouden kunnen voordoen. Niets van dit alles is in het verzoekschrift evenwel terug te vinden.

Verzoekende partij in tussenkomst doet tevens gelden dat, in tegenstelling tot hetgeen wordt beweerd door de verzoekende partijen, de bouw van de windturbines geen

<u>definitieve gevolgen</u> voor het betrokken gebied of op de gezondheid van de omgeving heeft.

Er is geen enkele reden waarom de verzoekende partijen geen vordering tot afbraak zouden kunnen indienen bij de burgerlijke rechter i.g.v. vernietiging van de bestreden handeling, behoudens hun gebrek aan belang bij een dergelijke vordering... Als het betrokken project werkelijk zo schadelijk is als de verzoekende partijen beweren dan zal de burgerlijke rechter hun vordering, na vernietiging van de vergunning door Uw Raad, zeker wel willen inwilligen. De constructies zijn geenszins definitief en de verzoekende partijen hebben nog steeds de mogelijkheid om een eventuele afbraak te vorderen.

Het nadeel is dus alleszins niet moeilijk te herstellen.

Om voormelde redenen dient er dan ook aangenomen te worden dat de verzoekende partijen niet doen blijken van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel dat voortvloeit uit de bestreden beslissing.

De vordering tot schorsing dient om die reden reeds als ongegrond te worden verworpen. ..."

Beoordeling door de Raad

1. In de memorie van toelichting wijst de decreetgever erop dat het begrip 'moeilijk te herstellen ernstig nadeel' eveneens wordt gehanteerd binnen het schorsingscontentieux van de Raad van State en dat vermeld begrip, voor wat de mogelijkheid tot schorsing in procedures voor de Raad voor Vergunningsbetwistingen betreft, in diezelfde zin mag worden begrepen (*Parl. St.* VI. Parl, 2008-2009, nr. 2011/1, p. 222, nr. 627). Opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing door de Raad zou kunnen bevolen worden, moeten de verzoekende partijen doen blijken van een ernstig nadeel dat moeilijk te herstellen en bovendien persoonlijk is.

De verzoekende partijen mogen zich in de uiteenzetting van het moeilijk te herstellen ernstig nadeel niet beperken tot vaagheden en algemeenheden, maar dienen integendeel concrete en precieze gegevens aan te reiken waaruit enerzijds de ernst van het nadeel blijkt dat zij ondergaan of dreigen te ondergaan, wat inhoudt dat zij concrete en precieze aanduidingen moeten verschaffen over de aard en de omvang van het nadeel dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing kan berokkenen, en waaruit anderzijds het moeilijk te herstellen karakter van het nadeel blijkt.

Het moeilijk te herstellen ernstig nadeel, zoals vervat in artikel 4.8.13 VCRO, kan dan ook niet, minstens niet zonder meer, gelijkgeschakeld worden met de in artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO bedoelde "rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen" die verzoekende partijen ondervinden of kunnen ondervinden ingevolge een vergunningsbeslissing en die de verzoekende partijen desgevallend het rechtens vereiste belang bij de procedure verschaffen. Bij de beoordeling van de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van de ingeroepen nadelen kan de Raad bovendien alleen rekening houden met wat in dat verband in het verzoekschrift werd aangevoerd en met de bij dat verzoekschrift gevoegde stukken.

2. Als moeilijk te herstellen ernstige nadelen die zij met de voorliggende vordering tot schorsing wensen te voorkomen, verwijzen de verzoekende partijen naar de aantasting van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied, waarvan de bescherming tot het algemeen belang

en het persoonlijk, rechtstreeks belang van de verzoekende partijen behoort, en naar de aantasting van hun gezondheid door het geplande windturbineproject.

De Raad wenst op te merken dat de mogelijke schending van het algemeen belang niet in aanmerking kan worden genomen bij de beoordeling van het ernstig nadeel, hetwelk immers persoonlijk en voldoende geïndividualiseerd moet zijn. De Raad stelt echter samen met de verwerende en tussenkomende partij vast dat de verzoekende partijen niet met voldoende concrete gegevens, zoals bijvoorbeeld een concreet liggingsplan en foto's, aantonen in hoeverre zij persoonlijk worden geraakt door de inplanting van de windturbines in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. Bij gebrek aan nadere gegevens is dit nadeel niet, minstens onvoldoende, ernstig.

De verzoekende partijen maken evenmin op een voldoende concrete wijze aannemelijk dat de geplande windturbines voor hen ernstige gezondheidsrisico's met zich mee zullen brengen. Zij leggen weliswaar algemene studies over de impact van windturbines op de gezondheid voor doch de Raad stelt vast dat de verzoekende partijen nalaten om vermelde studies concreet te betrekken op de voorliggende zaak. Bovendien wordt in de stedenbouwkundige vergunning als voorwaarde opgelegd dat de nodige (technische) maatregelen moeten worden genomen om hinder met betrekking tot geluid, slagschaduw, ijsprojectie en veiligheidsrisico's te beperken tot de opgelegde normen in de omzendbrief RO/2006/02. Bij gebrek aan nadere gegevens is ook dit nadeel niet, minstens onvoldoende, ernstig.

3. De Raad stelt tot slot vast dat de door de verzoekende partijen ingeroepen nadelen allerminst persoonlijk kunnen genoemd worden, minstens dat de verzoekende partijen niet doen blijken van het persoonlijk karakter ervan.

Er moet immers vastgesteld worden dat de verzoekende partijen de nadelen die zij menen te lijden op een (quasi) identieke wijze omschrijven als de verzoekende partijen in de bij de Raad bekende dossiers met nummer 1011/0526/SA/3/0475, 1011/0528/SA/3/0477 en 1011/0595/SA/3/0539. De verzoekende partijen maken het persoonlijk karakter van de ingeroepen nadelen dan ook niet, minstens onvoldoende, aannemelijk.

4.

Voorgaande vaststellingen impliceren dat een onderzoek naar het mogelijk moeilijk te herstellen karakter van de ingeroepen nadelen niet langer relevant is. Er is dan ook niet voldaan aan de in artikel 4.8.13 VCRO gestelde voorwaarde dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts bij wijze van voorlopige voorziening kan geschorst worden ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. Deze vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen.

B. Redenen die de schorsing rechtvaardigen

Aangezien in het vorige onderdeel werd vastgesteld dat de verzoekende partijen niet voldoende aannemelijk maken dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing hen een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen, is een onderzoek van de redenen die de schorsing van de bestreden beslissing kunnen rechtvaardigen niet aan de orde.

VII. Ambtshalve middel

A. Vooraf

De omstandigheid dat de voorliggende vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing moet worden verworpen, staat er niet aan in de weg dat de Raad, teneinde de tegensprekelijkheid van het debat te garanderen, de partijen reeds in de huidige stand van het geding, om redenen van proceseconomie en in afwachting van de fixatie van de zitting waarop het beroep tot vernietiging zal behandeld worden, de mogelijkheid biedt te antwoorden op het hierna geformuleerde ambtshalve middel dat de Raad, gelet op artikel 4.8.3, §2 VCRO en onverminderd de eventuele gegrondheid van de door de verzoekende partij ingeroepen middelen, ten aanzien van de bestreden beslissing in overweging neemt.

B. Ambtshalve middel

1.

Zoals reeds vastgesteld in deel IV van huidig arrest blijkt uit de niet betwiste gegevens van het dossier, evenals uit de bestreden beslissing, dat de percelen waarop de drie windturbines, met inbegrip van de toegangswegen en werkvlakken, overeenkomstig het vigerende gewestplan 'Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem' in landschappelijk waardevol agrarisch gebied moeten gesitueerd worden.

In de bestreden beslissing wordt met betrekking tot de verenigbaarheid van het aangevraagde met het gewestplan dan ook geheel terecht opgemerkt dat de aanvraag '...strijdt met het geldend voorschrift want het betreft geen agrarische of para-agrarische inrichting'.

2. De Raad stelt verder vast dat in bestreden beslissing wordt verwezen naar de artikelen 4.4.9 en 7.4.13 VCRO om de afwijking op de gewestplanbestemming te verantwoorden.

Artikel 4.4.9 VCRO bepaalt:

"..

§1. Het vergunningverlenende bestuursorgaan mag bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsvergunning in een gebied dat sorteert onder de voorschriften van een gewestplan, afwijken van de bestemmingsvoorschriften, indien het aangevraagde kan worden vergund op grond van de voor de vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bepaalde standaardtypebepalingen, vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het besluit van 11 april 2008.

Het eerste lid laat geen afwijkingen toe op de voorschriften van het gewestplan die betrekking hebben op de inrichting en het beheer van het gebied.

§2. Voor de toepassing van §1, eerste lid, geldt dat een bestemmingsvoorschrift van een gewestplan alleszins vergelijkbaar is met een categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding, indien deze concordantie vermeld wordt in de tabel, opgenomen in artikel 7.4.13, eerste lid, of in de concordantielijst, bepaald krachtens voornoemd artikel 7.4.13, tweede lid.

De Vlaamse Regering kan die concordanties verfijnen en bepalen voor welke bestemmingsvoorschriften van de gewestplannen geen vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bestaat.

..."

Vermelde bepaling werd in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening ingevoerd om inplantingen toe te laten waarvoor het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerpgewestplannen en gewestplannen geen oplossing bood. In afwachting van de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen waarbij specifieke bestemmingsvoorschriften voorzien worden, worden de standaardtypebepalingen, zoals vastgesteld bij besluit van 11 april 2008, overgangsmatig 'geclicheerd'.

Deze 'clichering' impliceert dat, zo vastgesteld moet worden dat een vergunningsaanvraag zou moeten geweigerd worden wegens principiële strijdigheid met de bestemmingsvoorschriften van een gewestplan, deze toch kan ingewilligd worden wanneer de standaardtypebepalingen voor de overeenstemmende categorie van gebiedsaanduiding daartoe een grondslag bieden.

De tweede paragraaf van artikel 4.4.9 VCRO werd na amendering ingevoegd om eventuele interpretatieproblemen te vermijden. Bij de motivering van vermeld amendement werd heel specifiek verwezen naar het voorbeeld van de inplanting van windturbines in agrarisch gebied en waarbij de in de standaardtypebepalingen een overeenstemmende categorie gebiedsaanduiding (landbouw) was voorzien. Er werd uitdrukkelijk gesteld dat, zonder toevoeging van de tweede paragraaf, ook de inplanting van windturbines in landschappelijk waardevol agrarisch gebied mogelijk is, 'omdat het landschappelijk waardevol agrarisch gebied ingevolge artikel 2 (4.6.1) van het Inrichtingsbesluit van 28 december 1972 slechts een overdruk betreft op het agrarisch gebied' en omdat 'agrarische gebieden volgens de gewestplannen uiteraard 'vergelijkbaar' zijn met de categorie van gebiedsaanduiding 'landbouw'. Het amendement besloot met de aanbeveling aan de Vlaamse Regering om via de invoeging van de tweede paragraaf de mogelijkheid te bieden om dergelijke interpretatieproblemen te vermijden door de aanname van uitdrukkelijke concordantieregelingen (Parl. St. VI. Parl, 2008-2009, nr. 2011/3, p. 32-33).

3. De in artikel 7.4.13 VCRO opgenomen concordantietabel bepaalt dat het bestemmingsvoorschrift 'agrarische gebieden' concordeert met de (sub)categorie van gebiedsaanduiding 'landbouw'. Er wordt geen concordantie voorzien voor het bestemmingsvoorschrift 'landschappelijk waardevol agrarisch gebied'.

In het Besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen (hierna verder aangeduid als het Typevoorschriftenbesluit) worden vervolgens de diverse typevoorschriften vastgesteld in verschillende categorieën van gebiedsaanduiding in de ruimteboekhouding.

In de bijlage van het Typevoorschriftenbesluit wordt een standaardtypebepaling opgenomen, zijnde 'agrarisch gebied', concorderend met 'landbouw', alwaar gesteld wordt dat, 'voor zover ze door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen' toegelaten zijn: 'het aanbrengen van windturbines en windturbineparken, alsook andere installaties voor de productie van (hernieuwbare) energie of energierecuperatie. De mogelijke effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de uitbating(smogelijkheden) en landschappelijke kwaliteiten dienen in een lokalisatienota te worden beschreven en geëvalueerd'.

In toepassing van deze concordantie is de inplanting van windturbines dus mogelijk in gebieden die volgens het gewestplan bestemd zijn tot agrarisch gebied. Daarnaast wordt tevens de 'agrarische bedrijvenzone', het 'bouwvrij agrarisch gebied' en de overdruk 'natuurverweving voor agrarisch gebied' geconcordeerd naar 'landbouw'. In deze drie specifieke agrarische zones is de inplanting van windturbines niet toegelaten.

Gelet op het verslag aan de Vlaamse Regering, voorafgaand aan het Typevoorschriftenbesluit, meent de Raad dat de overdrukbestemming 'landschappelijk waardevol agrarisch gebied', niet is opgenomen in de concordantietabel en evenmin in de bijlage van het Typevoorschriftenbesluit zodat de inplanting van windturbines in landschappelijk waardevol agrarisch gebied kennelijk niet mogelijk lijkt.

4.

De Raad stelt dan ook ambtshalve de vraag naar de mogelijke schending van artikel 4.4.9 VCRO en van artikel 7.4.13 VCRO in zoverre de verwerende partij zonder meer lijkt aan te nemen dat het bestemmingsvoorschrift 'agrarische gebieden' en '...(dus ook de 'landschappelijk waardevolle agrarische gebieden') van de gewestplannen...' geconcordeerd worden met de (sub)categorie van gebiedsaanduiding 'landbouw' zodat de inplanting van windturbines in landschappelijk waardevol agrarisch gebied mogelijk is.

De partijen worden verzocht om in een aanvullende nota hierover een standpunt in te nemen.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Aan de nv komen.	vordt definitief toelating verlee	nd om in voorliggende procedure tussen te
2. De vordering tot schorsing wordt verworpen.		
3. De Raad verzoekt alle partijen in het geding om met een aanvullende nota en binnen een termijn van dertig dagen, te rekenen vanaf de betekening van huidig arrest, te antwoorden op het in het onderdeel VII.B. geformuleerde ambtshalve middel.		
4. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing ten gronde.		
Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 11 april 2012, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:		
Filip VAN ACKER,	voorzitter van de derde kamer	
	met bijstand van	
Hildegard PETTENS,	toegevoegd griffier.	
De toegevoegd griffier	,	De voorzitter van de derde kamer,
Hildegard PETTENS		Filip VAN ACKER